

Kunstmatige intelligentie (AI) is overal. Vooral op het gebied van taalmodellen gaan de ontwikkelingen razendsnel. Wat zijn de kansen voor organisaties in de kinderopvang en wat zijn de valkuilen? ‘Zie het model als een soort stagiair. Je neemt ook niet alles blind aan wat hij of zij zegt.’ | Rianne van der Molen

Reserveer wekelijks een half uur voor AI

Tegen de tijd dat dit artikel verschijnt, is de informatie alweer gedateerd. Vrijwel iedere dag verschijnen er nieuwe taalmodellen, worden apps verbeterd of worden andere uitvindingen gedaan op het gebied van AI. Gelukkig is het niet nodig om precies up-to-date te zijn als je aan de slag wilt met het thema, stelt Victor Hendrikse van Brainwave Consultancy.

Hij geeft regelmatig workshops over de inzet van AI in organisaties, zoals afgelopen januari bij de bdKO. In 2023 studeerde Victor af aan de Universiteit van Utrecht met een scriptie over de invloed van het net gelanceerde ChatGPT. ‘In de tweede week van verschijning gebruikte ik het model voor het eerst. Wauw, dacht ik, dit gaat de wereld veranderen. Niet wetende toen hoe slecht het was in vergelijking met de taalmodellen die we nu hebben.’

Onder die taalmodellen verstaat hij apps zoals ChatGPT – maar ook Claude, Grok

en Gemini – die gebruikt kunnen worden voor verschillende taken. In de workshops die hij geeft met compagnon Simme Osinga helpt hij organisaties onder andere bij het maken van goede prompts, ofwel: omschrijvingen die ervoor zorgen dat je het best mogelijke resultaat krijgt. ‘De input die je geeft aan zo’n taalmodel, bepaalt namelijk de kwaliteit van de output.’

Beter communiceren

Bij elke workshop onderzoekt Victor als eerste welke taken de aanwezigen op een dag uitvoeren. ‘Mijn eerste boodschap is altijd: AI gaat niet je baan vervangen, maar wel bepaalde taken.’ Vervolgens kijkt hij naar de mogelijkheden die er zijn op het gebied van AI.

Voor Annemieke Vermunt – directeur-bestuurder van Stichting Kinderopvang BSO Oog in AI – was de workshop begin dit jaar vooral een eerste introductie. ‘Ik

had zelf wel een account bij ChatGPT, maar deed er weinig mee. Nog steeds ben ik geen grootgebruiker, maar na de workshop zet ik het vaker in. Bij het herschrijven of checken van teksten en om ideeën te genereren, bijvoorbeeld voor activiteiten met kinderen.’

Volgens Victor is er veel mogelijk als je AI wilt inzetten in de kinderopvang. Bijvoorbeeld bij het schrijven van een nieuw beleidsplan. ‘Dat stuk kun je in een taalmodel plaatsen en vragen welke reacties het oproept bij verschillende stakeholders, zoals ouders.’

Als voorbeeld noemt hij de regel van een kinderopvangorganisatie dat kinderen met koorts altijd thuis moeten blijven of bij 39 graden koorts naar huis worden gestuurd. ‘Stel dat het taalmodel aangeeft dat ouders daar wellicht moeite mee hebben, dan kun je daar iets mee doen. Je hoeft het beleid niet te schrappen, maar je kunt bijvoorbeeld kiezen voor andere bewoordingen, waardoor de regel minder hard overkomt. Of je besluit te verklaren waarom deze regel bestaat. Op dit gebied kunnen taalmodellen je goed helpen.’

Voor Marielle Devilee – directeur-bestuurder bij IJsterk Kinderdagverblijven – was de workshop een startpunt voor een vernieuwde werkwijze als organisatie. ‘Ik ging erheen met het idee dat ik er meer over wilde weten, maar ben vanaf dat moment echt laaiend enthousiast.’

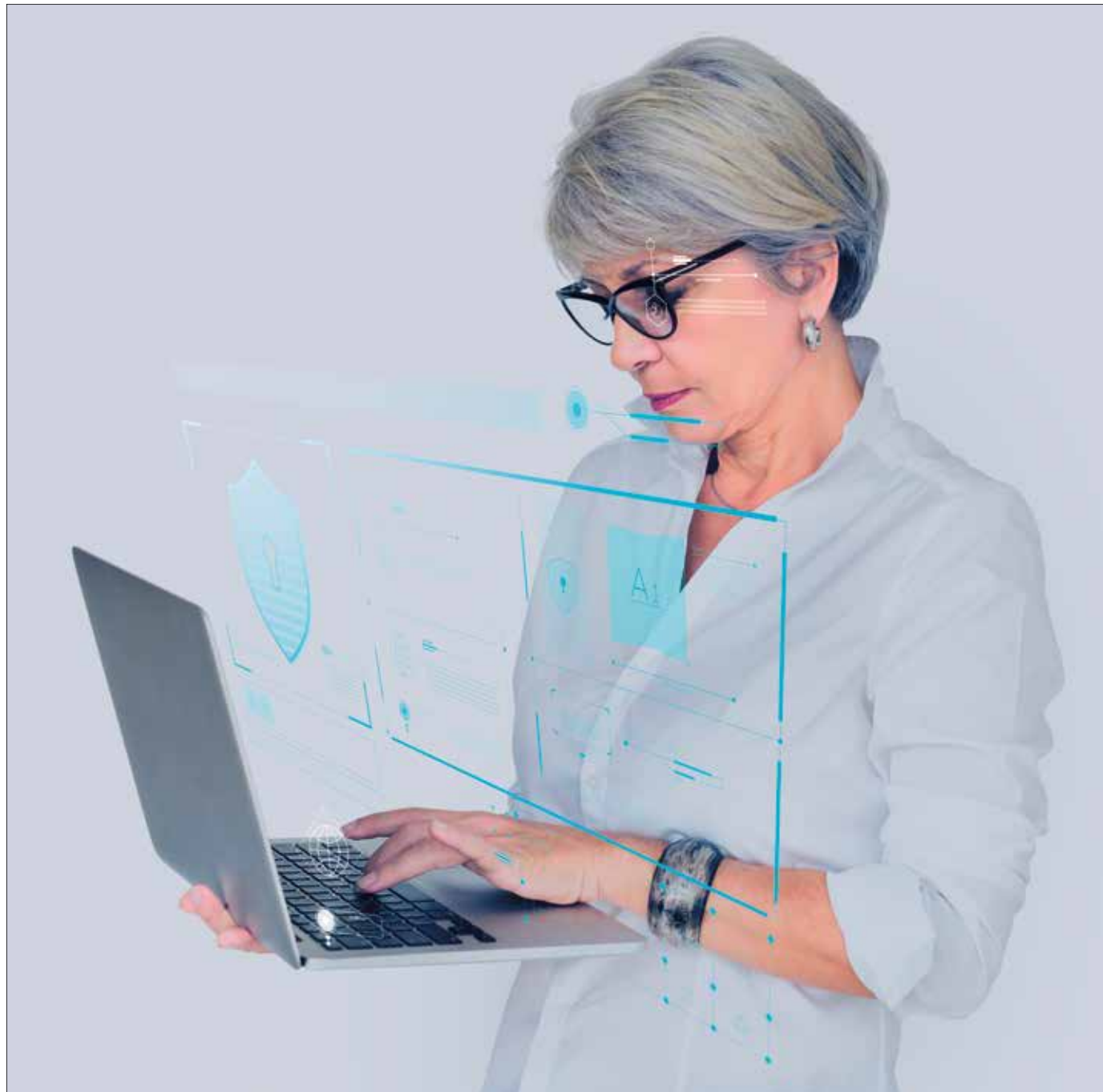
Ze gaf zelf daarna direct een workshop over het thema aan het bedrijfsbureau én nodigde Brainwave Consultancy uit bij haar organisatie om een verdiepingslag te maken op het gebied van AI. ‘We willen samen met Victor en Simme een

eigen AI-agent maken, in een soort app. Het plan is om daar ons hele beleid in te plaatsen. Voor medewerkers wordt het daardoor veel makkelijker om bepaalde dingen op te zoeken.’

Een intelligente agent is een applicatie die zijn omgeving waarneemt, autonoom acties onderneemt om doelen te bereiken en zijn prestaties kan verbeteren door machinaal leren of door kennis te verwerven. Concreet: in de nabije toekomst kunnen haar pedagogische medewerkers in hun telefoon simpelweg vragen inspreken. Zoals: hoe lang moet

‘Nog steeds ben ik geen grootgebruiker, maar na de workshop zet ik het vaker in.’

‘Ik hoefde het bestand zelf alleen maar scherp na te kijken en aanpassingen te doen.’

elke dag voor ons het internet afzoekt naar nieuwe toepassingen. Iedere zondag om 9.00 uur krijgen wij een nieuwsbrief in de mail met de resultaten van die week. Dat scheelt ons enorm veel tijd.’

Iedere dag AI

Annemieke Vermunt is van plan om zich het komende jaar verder in de materie te verdiepen. Nu nog gebruikt ze de modellen vooral om teksten te verbeteren of een eerste versie van een mail op te stellen. ‘Tegelijk wil ik goed letten op privacygevoelige elementen, net zoals iedereen in de kinderopvang. Maar ik zal het zeker vaker gebruiken, ook bijvoorbeeld voor het samenvatten van grote documenten. Dus ik houd alle ontwikkelingen in de gaten.’

Voor haar medewerkers zullen de modellen volgens Marielle Devilee vooral ondersteunend zijn en helpen in de communicatie, maar ze verwacht dat de tijdswinst voor bestuurders en het bureau groter zal zijn. ‘Dit gaat de kinderopvang totaal veranderen, dat geloof ik

echt. Ik probeer er iedere dag wat in te doen en blijf verrast door de mogelijkheden.’

‘Eerder lieten we voor onze anderstalige ouders alle stukken vertalen, nu kan dat simpel via AI. En onlangs moest ik een update schrijven van ons vitaliteits- en generatiebeleid. Normaal gesproken is dat best lastig, nu was het dankzij AI in een halfuur gepiept. Ik hoefde het bestand zelf alleen maar scherp na te kijken en aanpassingen te doen.’

Als het aan Victor ligt, gaat iedereen in de kinderopvang zich zo snel mogelijk verdiepen in AI. ‘Reserveer daar wekelijks een halfuur van je tijd voor. En bedenkt: de AI die je vandaag gebruikt is de slechtste AI die je ooit zal gebruiken. Maar hoe snel het ook gaat, laat je niet weerhouden om ermee aan de slag te gaan, anders raak je alleen maar verder achter. Ik geloof: wie AI gebruikt, houdt meer tijd over voor zaken die er echt toe doen.’

Rianne van der Molen is freelance journalist.

➤ moedermelk volgens ons beleid in de magnetron? ‘De AI-agent geeft dan antwoord en zegt op welke pagina dit in ons beleid staat. Hoe fijn is dat?’

Belangrijke toevoeging hierbij is wel dat deze AI-agent onderdeel wordt van een gesloten systeem. Dat is anders als je bijvoorbeeld ChatGPT of een ander taalmodel gebruikt. Alles wat je in die modellen typt of vraagt, wordt gebruikt om het model verder te trainen.

En soms gaat het nog verder. ‘Eind januari werd bekend dat een grote hoeveelheid chats van het taalmodel DeepSeek op straat was komen te liggen’, zegt Victor. ‘Je moet dus wel een degelijk beleid hebben op het gebied van privacy

wanneer je als kinderopvangorganisatie gaat werken met AI.’

Eigen agent

Volgens Victor is het belangrijk om voor je begint, te rade te gaan bij jezelf. ‘Waar ben je zelf goed in? Hoe kun je AI gebruiken om je eigen kwaliteiten te vergroten?’ Snelle winst ligt er vaak op het gebied van mails, berichten en nieuwsbrieven. Zo kun je een aantal nieuwsbrieven van je organisatie uploaden in de betaalde variant van ChatGPT en aan het systeem vragen om de tekst en schrijfstijl over te nemen.

‘Daarna kun je het model bijvoorbeeld

vragen om een kerstspecial te schrijven van de nieuwsbrief over activiteiten zoals het kerstontbijt en een knutselmiddag. Dat kan zo’n systeem prima maken.’

De menselijke hand blijft daarin essentieel. Wat Victor betreft is zo’n opdracht een beginpunt, maar mag het nooit een eindpunt zijn. ‘Zie het model als een soort stagiair. Je neemt niet alles blind aan wat hij of zij zegt. Ook al gebruik je AI, je moet wel eigenaarschap houden.’

En hoewel de focus al snel ligt op taalmodellen wanneer je met AI aan de slag gaat, is er veel meer mogelijk. ‘Er zijn al veel verschillende tools en er komen iedere dag nieuwe bij. Zo hebben wij met Brainwave een AI-agent gemaakt die

De bdKO, de beroepsvereniging van directeurs in de kinderopvang, heeft als doel het realiseren en handhaven van een integer, competent en innovatief management in de kinderopvang. De bdKO biedt haar leden een platform voor kennisuitwisseling, een bron van informatie en een netwerk van collega’s.

De bdKO onderneemt tal van activiteiten en organiseert diverse bijeenkomsten. Zo organiseert de bdKO twee keer per jaar Landelijke Bijeenkomsten, maar ook trainingen, workshops, intervisie en ‘aan tafel met’-bijeenkomsten met woordvoerders kinderopvang. Deskundige professionals zijn verbonden aan de bdKO die leden advies op maat kunnen geven. Leden hebben continu toegang tot bdKO Kennisdeler waarin alle beschikbare kennis en inzichten gedeeld worden.

Zien we je op een van onze volgende bijeenkomsten?

AI in jouw organisatie -
17 september 2025

bdKO Landelijke Dag ‘Reflecteren en innoveren’ -
25 september 2025

bdKO Ontbijtsessie GGD Toezicht in de kinderopvang -
6 oktober 2025

Webinar Governancecode kleinschalige kinderopvang -
7 oktober 2025

Interprofessionele samenwerking: samenwerken voor kinderen -
4 november 2025

Zie voor meer informatie over deze en andere bijeenkomsten: www.bdko.nl